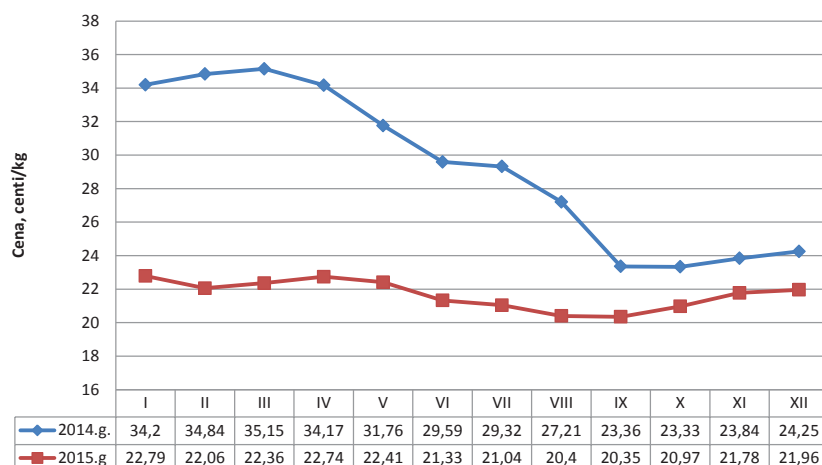

Piensaimniecības nozares apskats par 2015. gadu

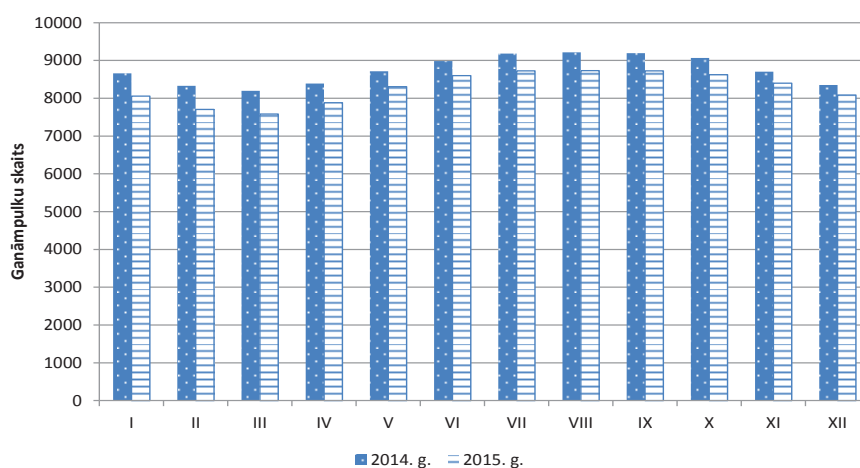
Latvijā pienu ražojošajās saimniecībās 2015. gads bija izturības pārbaudes gads, jo vidējā piena cena nevienu mēnesi nesasniedza pat 23 centus/kg (skatīt 1. attēlu). Tas nozīmē, ka piena ražošana visu gadu bija stabili zem ražošanas pašizmaksas.

Visā Eiropas Savienībā un arī Latvijā 2015. gada 1. aprīlī tika atceltas piena ražošanas kvotas. Tas nozīmē, ka piena ražošanas apjomiem nav nekādu ierobežojumu. Latvijā līdz oktobrim nebija nekāds būtisks piena ražošanas apjumu pieaugums. Gadā kopumā saražojām praktiski tieši tādu pašu piena daudzumu kā 2014. gadā jeb 100,41%, salīdzinot ar 2014. gadu. Piena ražošanas apjoma kāpums parādījās tikai pašā gada nogalē – novembrī +3,43% un decembrī +4,54%, salīdzinot ar to pašu periodu iepriekšējā gadā.

1. att. Piena cenas 2014. un 2015. gadā pa mēnešiem, centi/kg

Rezultātā ganāmpulku, kas ražo pienu realizācijai, skaits samazinājās (skatīt 2. attēlu). Ganāmpulku skaits ir samazinājies par apmēram 5%. Visticamāk, skaits samazinājās tieši mazo ganāmpulku likvidācijas rezultātā, jo mazo ganāmpulku piena cena bija zem 20 centiem/kg.

2. att. Ganāmpulku, kas ražo pienu realizācijai, skaits 2014. un 2015. gadā pa mēnešiem

Tajā pašā laikā slaucamo govju skaits, no kurām iegūst pienu realizācijai, ir pieaudzis vairāk nekā par 1%. Ja 2014. gada decembrī Latvijā bija 8352 ganāmpulki ar 140 277 govīm, kuros ražoja pienu realizācijai, tad 2015. gada decembrī kopā bija 8086 ganāmpulki ar 142 006 govīm. Tas nozīmē, ka vidējais ganāmpulka lielums, kas realizē pienu pārstrādei, ir 16,8 govīs 2014. gadā un 17,6 slaucamās govīs 2015. gadā.

Lai šādos apstākļos turpinātu slaukt govīs un nodarbotos ar piena lopkopību, vitāli svarīgi ir pēc iespējas vairāk piena izslaukt, barojot govīs ar rupju lopbarību un saglabājot govju veselību, jo šīs ir pozīcijas, kas ļauj saglabāt zemas piena ražošanas izmaksas ilgtermiņā.

Silvija Dreijere,
Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centra
Lopkopības nodaļas vadītāja